

Määräyksen antaminen ja uhkasakon asettaminen koskien Elenia Lämpö Oy:n Asentajantie 6:n lämpölaitoksen öljyvuodon jäämien puhdistamista Haukilampeen johtavalta ojalta ja Haukilammelta

2689/11.01.00/2018

Lualtk 19.12.2018 § 94

Valmistelija: ympäristönsuojelusihteri Kai Virtanen,
puh. 050 565 1397, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Elenia Lämpö Oy:n Vuohkallion lämpölaitoksella kiinteistöllä 111-17-13-3 osoitteessa Asentajantie 6, tapahtui talvella 2017 - 2018 öljyvuoto, jossa arviolta 30 - 40 m³ kevyttä polttoöljyä pääsi maaperään lämpölaitoskiinteistöllä ja pieni osa tästä öljystä pääsi hulevesiviemäriin ja sen kautta vesilaitoksen hulevesialtaaseen osoitteessa Työmiehentie 21 ja edelleen oja pitkin Haukilammen kautta Ruotsalaisen Sukuranlahteen.

Hämeen ELY-keskus on antanut päätöksen pilaantuneen maaperän puhdistamisesta, joka koskee lämpölaitoskiinteistön öljyllä pilaantunutta maaperää sekä välittömästi sen alapuolisia naapurikiinteistöjä.

Öljyvahingon jälkeen Elenia Lämpö Oy on tehnyt öljyntorjuntaa yhteistyössä Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen kanssa. Torjunnassa on mm. imeytetty öljyä imeytysmateriaaleilla ja rakennettu ojalinjalle kolme öljynerotuspatoa estämään öljyn pääsyä Ruotsalaiseen.

Heinäkuussa 2018 tekemiensä tarkastuskäyntien jälkeen Heinolan kaupungin ympäristönsuojelu antoi 24.7.2018 Elenia Lämpö Oy:lle kehotuksen puhdistaa Haukilammen eteläosan öljyntyneet alueet sekä Vuohkallio - Sukuranlahti -ojastosta vielä merkittävän öljyisiksi jääneet kohdat. Kehotuksen yhteydessä mainittiin, että "ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa lain nojalla antamaansa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella (YSL 175, 184 §)". Samalla Elenia Lämpö Oy:lle ja sen toimitusjohtajalle, Matti Tynjälälle, varattiin tilaisuus antaa selvitys asiassa.

Kehotuksen jälkeen 26.10.2018 Elenia Lämpö Oy on esittänyt, että moottoritien kaakkoispuolisilta öljyntyneiltä alueilta eli kiinteistöltä 111-406-3-746 pohjoiseen "Öljypato 2:lle" asti, joka sijaitsee noin 60 m moottoritien vt 4 luoteispuolella kiinteistöllä 111-406-3-748, poistetaan koneellisesti öljyntyneet maa-aines ojan reunoilta, mihin liittyvistä toimenpiteistä sovitaan maanomistajien kanssa. Ojan reunojen "kuorimisen" jälkeen otetaan uudet näytteet ojan reunoilta ja pohjasta jäljelle jäävien pitoisuustasojen varmistamiseksi. Nämä toimet on jo

tehty 26.11.2018 mennessä, ja "Öljypato 2:n" kaakkoispuolisilla alueilla ojan reunojen ja pohjan maanäytteissä öljyhiilivetyjen >C₁₀ – C40 jäännöspitoisuudet ovat enimmillään 210 mg / kg k.a.

"Öljypato 2:n" alapuoliselle alueelle Elenia Lämpö Oy on teettänyt riskitarkastelun, jonka perusteella se ei esittänyt sinne mekaanisia kunnostustoimenpiteitä: tavoitteena on luontainen puhdistuminen, jota seurataan jälkitarkkailulla eli monitoroitu luontainen puhdistuminen.

Jatkotoimenpide-ehdotuksesta on ilmoitettu Heinolan kaupungin ilmoitustauluilla ja pyydetty asiantuntija-arvioita Suomen ympäristökeskukselta (SYKE), Hämeen ELY-keskukselta sekä mielipiteitä niiltä, jotka hallitsevat kiinteistöä kyseessä olevan ojan alueelta tai Sukuranlahden rannalta (Juhani Valve, Maria Sukura, Raija Hintikka, Antti Sukura, Uudenmaan ELY-keskus).

Suomen ympäristökeskus ja Hämeen ELY-keskus ovat lausunnoissaan suhtautuneet kielteisesti monitoroidun luontaisen puhdistuksen käyttöön. Samoin maanomistajat ovat vaatineet mekaanista puhdistusta luontaisen puhdistumisen sijaan.

7.12.2018 Elenia Lämpö Oy on vastannut lausuntoihin esittämällä päivitetyn puhdistussuunnitelman.

Päivitetystä puhdistussuunnitelmassa on esitetty seuraavaa (korvaa aiemmin toimitetun puhdistussuunnitelman):

- Öljypadolta 2 jatketaan mekaanista ojalinjoiden puhdistusta Haukilammen eteläisimmän kohdan ojahaaraan saakka.
- Lisäksi tästä kohdasta pääojalinjasta pohjoiseen Haukilammelle haarautuva noin 20 metrin pituinen erillinen ojalinja puhdistetaan mekaanisesti.
- Osa esitetyistä puhdistettavista ojalinjoista on hyvin kosteilla paikoilla, mikä edellyttää onnistuneiden puhdistustoimenpiteiden varmistamiseksi kunnan routaa. Esitetään, että aikataulu päivitetyn puhdistussuunnitelman toteuttamiselle on helmikuun 2019 loppuun mennessä.

Asiaa koskevat asiakirjat (27 kpl) ja alueen kartta ovat nähtävänä lautakunnan extranetissä.

Esityslistan liitteenä 2 on esitys päätökseksi.

Ehdotus: Ympäristöpäällikkö (HS): Lupa- ja valvontalautakunta päättää antaa Elenia Lämpö Oy:lle liitteessä yksilöidyn ja perustellun määräyksen Haukilammen ojalinjan siivoamiseksi öljyvahingon jäljiltä. Lupa- ja valvontalautakunta tehostaa määräystä uhkasakolla.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjan liitteenä 1 määräys Haukilammen ojalinjan siivoamiseksi öljyvahingon jäljiltä.

Muutoksenhaku: valitusosoitus, ympäristönsuojelulaki

Tiedoksianto: Virallinen ote saantitodistuksella
Elenia Lämpö Oy + toimitusjohtaja

Kopio lausunnon tai mielipiteen jättäneet,
Päijät-Hämeen pelastuslaitos ja
Heinolan kaupungin tekninen lautakunta,
Hämeen poliisilaitos